

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI
MEDICINĂ VETERINARĂ
« ION IONESCU DE LA BRAD » IAȘI

Aprobat,
Rector,
Prof.univ.dr. Gerard JITĂREANU

INSTRUCȚIUNI PROPRII DE SECURITATE ÎN MUNCĂ
PENTRU ACTIVITĂȚILE DE EXPLOATARE A
LIFTURILOR DE PERSOANE
IP – SM 41

1. SCOP

Prezentele instructiuni stabilesc cerintele minime de securitate si sanatate in munca referitoare la prevenirea accidentelor de muncă în activitățile de exploatare a lifturilor de persoane.

2. DOMENIU

Se aplică de către întreg personalul din Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași care exploatează lifturile de persoane din dotarea universității.

3. DOCUMENTE DE REFERINTA

- 3.1. Legea 319/2006 a Securitatii si Sanatatii in Munca.
- 3.2. Norme metodologice de aplicare a prevederilor Legii securitatii si sanatatii in munca nr.319/2006 aprobate prin H.G.1.425/2006.
- 3.3. Hotărârea Guvernului nr. 1091/2006 – privind cerințele minime de securitate si sănătate pentru locul de muncă
- 3.4. IP – SM 02 - Instrucțiuni proprii privind comunicare și măsuri de prim ajutor în caz de accidente.

4. DEFINITII ȘI PRESCURTĂRI

4.1. DEFINIȚII

4.1.1. **Instrucțiune tehnică internă de securitate a muncii (ITI-SM)** - documentul, aprobat de conducătorul unității (subunității), care prezintă succesiunea operațiilor tehnologice aferente unei anumite lucrări, dispozitivele, sculele și utilajele necesare realizării acesteia precum și măsurile specifice de securitate a muncii, care trebuie aplicate și/sau respectate pentru evitarea accidentării sau îmbolnăvirii profesionale, pe durata executării operațiilor tehnologice.

4.1.2. **Incident periculos** – evenimentul identificabil, cum ar fi explozia, incendiul, avaria, accidentul tehnic, emisiile majore de noxe, rezultat din disfuncționalitatea unei activități sau a unui echipament de muncă sau/și din comportamentul neadecvat al factorului uman, care nu a afectat lucrătorii, dar ar fi fost posibil să aibă asemenea urmări și/sau a cauzat ori ar fi posibil să producă pagube materiale.

4.1.3. **Loc de muncă** – locul destinat să cuprindă posturi de lucru, situate în clădirile întreprinderii și/sau unității, inclusiv orice alt loc de muncă din aria întreprinderii și/sau unității la care lucrătorul are acces în cadrul desfășurării activității.

4.1.4. **Pericol grav și iminent de accidentare** – situație concretă, reală și actuală căreia îi lipsește doar prilejul declanșator pentru a produce un accident în orice moment.

4.1.5. **Verificare periodică** – acțiunea unei persoane specializate de a confirma sau infirma calitățile tehnologice și de protecție ale unei instalații, unelte sau ale unui utilaj, aparat, EIP sau ET.

4.1.6. **Zona de manipulare (sinonim: volum de accesibilitate)** – spațiu în care staționează sau circulă oameni și care este limitat de către suprafața pe care omul o poate atinge fără mijlocirea unui obiect. Zona are următoarele dimensiuni minime: 2,5 m pe înălțime, 1,25 m pe lățime și 0,5 m în jos sub suprafața pe care stă omul.

4.2. PRESCURTĂRI

4.2.1. DV - Dispoziție verbală

4.2.2. EIP - Echipament individual de protecție

4.2.3. ET - Echipament tehnic

4.2.4. GT - Ghid de terminologie

4.2.5. IM - Inspecția muncii

4.2.8. IP-SM – Instrucțiuni proprii de securitate a muncii

5. RESPONSABILITĂȚI

5.1. Rectorul/Reprezentantul legal

5.1.1. Dispune întocmirea / modificarea IP-SM, în conformitate cu legislația în vigoare.

5.1.2. Numește prin decizie lucrătorii care participă la elaborarea / modificarea IP-SM.

5.1.3. Verifică și aprobă IP-SM elaborată / modificată.

5.1.4. Propune modificări pe drafturile IP-SM.

5.2. Directorul General Administrativ

5.2.1. Asigură cadrul organizatoric pentru informarea lucrătorilor și desfășurarea procesului de muncă respectând prevederile prezentei instrucțiuni proprii de securitate a muncii.

5.2.2. Aprobă și dispune aprovizionarea cu materialele și mijloacele de protecție solicitate de șeful compartimentului funcțional.

5.3. Directorul Economic

5.3.1. Asigură în bugetul anual fondurile necesare pentru asigurarea bazei materiale în conformitate cu cerințele de securitate pentru întreținerea lifturilor.

5.4. Serviciul intern de protecție și prevenire:

5.4.1. Difuzează prezenta IP-SM.

5.4.2. Verifică aplicarea prevederilor acestei IP-SM în cadrul U.S.A.M.V. Iași

5.5. Serviciul Extern de Prevenire și protecție

5.5.1. Propune întocmirea / modificarea IP-SM.

- 5.5.2. Participă la elaborarea / modificarea IP-SM.
- 5.5.3. Supune verificării, avizării și aprobării IP-SM.
- 5.5.4. Verifică aplicarea prevederilor acestei IP-SM în cadrul U.S.A.M.V. Iași

5.6. Șeful compartimentului funcțional :

- 5.6.1. Participă la elaborarea / modificarea IP-SM.
- 5.6.2. Urmărește implementarea acestei IP-SM în activitatea personalului din subordine.
- 5.6.3. Urmărește, controlează și întocmește referatele pentru întreținerea echipamentelor de muncă (lifturi peroane).

5.7. Lucrătorii din Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași, sunt obligați:

- 5.7.1. Să cunoască, să-și însușească și să respecte prezenta IP-SM.
- 5.7.2. Să participe la orice acțiune coordonată de prevenire a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locul de muncă.
- 5.7.4. Să utilizeze echipamente de muncă ce îndeplinesc condițiile de securitate și sănătate.
- 5.7.5. Să aleagă și să utilizeze echipamente individuale de protecție conform riscurilor la care sunt expus.

6. DESCRIEREA INSTRUCȚIUNII

**6.1. Cerințe minime de securitate și sănătate în muncă
la exploatarea ascensoarelor electrice**

6.1.1. Generalități

Art. 1 Ascensoarele, desi sunt instalatii complexe pot fi folosite fara pericol, prin manevre simple de catre persoane care au peste 14 ani, cu conditia respectarii instructiunilor de functionare, afisate in cabina ascensorului si pe tocul usii de la parter si a intretinerii corecte a instalatiei.

Art. 2 Majoritatea scoaterilor din functiune, a deteriorarilor, a avariilor ascensoarelor si a accidentelor de persoane, sunt cauzate de nerespectarea voita, sau din necunoasterea regulilor de exploatare ale acestor instalatii. Ascensoarele sunt prevazute cu dispozitive speciale, care exclud posibilitatea producerii de avarii sau accidentari de persoane, in cazul in care ascensorul este folosit corect.

Art. 3 Intreprinderea furnizoare acorda termen de garantie prevazut in contract, numai in conditiile respectarii instructiunilor de exploatare.

Art. 4 Instructiunile prezinta indicatii generale privind manevrarea , exploatarea si intretinerea ascensoarelor, indicatii in parte rezultate din prescriptiile oficiale din Romania si sunt valabile in masura in care nu afecteaza sub nici o forma prescriptiile nationale, in cazul instalatiilor ce se exporta.

6.2. Manevrarea

Art. 5 Pentru utilizarea normala si in conditii de siguranta a ascensoarelor, implica pentru cei ce folosesc, obligatia si raspunderea respectarii riguroase a unor reguli de manevrare.

Art. 6 La prezentarea in fata usii de acces sa se observe daca lumina de semnalizare „OCUPAT”, situata deasupra butonului de chemare este stinsa sau aprinsa iar daca este stinsa se poate comanda chemarea cabinei, apasind pe butonul de comanda. In cazul ascensoarelor cu usi de acces culisant automate orientarea se va face dupa semnalizarea „SENS” sau „POZITIA CABINEI”.

Dupa pornirea cabinei goale lumina de semnalizare se aprinde. La sosirea si oprirea cabinei in statie, se va deschide usa de acces la put, numai dupa ce lumina de semnalizare s-a stins. In cazul usilor culisant automate nu este necesar a interveni pentru deschiderea sau inchiderea usilor, deoarece operatie se efectueaza in mod automat.

Art. 7 Butonul de comanda nu trebuie actionat brutal pentru a nu-l intepeni sau deteriora lamele de contact.

Art. 8 In cazul usilor de acces semiautomate, sau prevazute cu cremon, daca lumina „OCUPAT” este aprinsa inseamna ca este ocupata cabina, sau o usa de acces este deschisa, ori inchisa incorect, sau s-a ivit un deranjament in instalatie.

In cazul cind lumina de semnalizare „Ocupat” continua sa ramina aprinsa, se asteapta cca 40-50 secunde, timp suficient pentru terminarea unei surse si parasirea cabinei de catre pasager, dupa care se verifica daca usa de acces a etajului la care se afla cabina este inchisa corect. Daca aceasta este bine inchisa si ascensorul tot nu porneste, inseamna ca exista un deranjament in instalatie.

Art. 9 După sosirea și oprirea cabinei în stație se deschid fără să se forțeze ușa de acces și ușile cabinei, apoi se intră în cabină numai cu fața și numai dacă cabina este iluminată. Intrarea cu spatele este periculoasă, putând produce căderea în golul puțului, dacă ușa de acces a fost defectată și cabina nu se găsește în dreptul ei.

Art. 10 este interzisă deschiderea ușilor cabinei în timpul mersului, ușile se vor deschide numai după ce cabina s-a oprit efectiv în stația comandată.

Art. 11 Când cabina s-a oprit între stații și nu răspunde la o nouă comandă, se va apăsa pe butonul de “ALARMA”, iar după ce se va primi confirmarea că a fost anunțată echipa de intervenție, se va aștepta depanarea liniștit în cabină.

Art. 12 Încercările de a ieși din cabină când aceasta s-a oprit între stații prin acțiuni proprii, ca forțarea ușilor sau alte mijloace asemănătoare, pune în pericol viața celui care procedează astfel, putând fi prins între cabină și palier la punerea neașteptată în mișcare a cabinei.

Art. 13 Este interzisă folosirea ascensoarelor peste sarcina înscrisă pe tablitele fixate pe ușile de acces ale puțului în cabină.

Art. 14 Este interzisă folosirea ascensoarelor de persoane sub 14 ani.

Art. 15 Nu este permisă folosirea ascensorului pentru transportul de materiale de construcții, mobilă, blocuri de gheață, apă, lichide inflamabile, sau explozibile.

Art. 16 Este interzis fumatul în cabină și aruncarea pe podeaua cabinei sau în puțul ascensorului a resturilor de țigari, a cojilor de fructe, hârtiilor, etc.

Art. 17 Este interzisă depozitarea pe scările și culoarele de acces spre camera troliului, camera roților de conducere și ușilor de acces la puț a materialelor și obiectelor care să împiedice accesul la ascensor.

Art. 18 Este interzisă folosirea camerei troliului, sau a camerei roților de conducere în alte scopuri ca: uscătorii, depozite, afumători, spații pentru vase de expansiune, treceri pentru instalații electrice sau de gaze, etc.

Art. 19 Nu este permisă folosirea ascensorului care are spart unul din geamurile împrejmuirii puțului, ușilor cabinei sau ușilor de acces.

Art. 20 Nu este permisă descompletarea șuruburilor capacelor, lentilelor, becurilor, butoanelor, legarea levierelor broaștelor, legarea la scurt-circuit a contactelor și în general orice intervenție, descompletare sau modificare a pieselor și a subansamblelor ascensoarelor.

Art. 21 Este interzisă lovirea și zgârierea ușilor de acces, a pereților cabinei, spargerea sau sustragerea oglinzilor sau a altor accesorii ale cabinei.

Art. 22 Este interzisă îndepărtarea sau sustragerea tăblițelor :”Ascensor in reparatie” și folosirea ascensorului de către locatari în timp ce se execută una dintre aceste lucrări.

Art. 23 Este interzisă deschiderea forțată a ușii de acces la puțul ascensorului, când cabina aflată în mers trece prin dreptul ușii respective.

Art. 24 Nu este permisă intervenția în instalație a persoanelor care nu sunt autorizate special pentru aceasta, cu excepția acțiunilor de stingere a incendiilor, limitării avariilor, sau salvării victimelor eventualelor accidente.

Art. 25 În caz de accident se va întrerupe alimentarea cu curent a ascensorului prin deconectarea întrerupătorului tripolar din camera troliului, anunțând imediat întreprinderea care execută întreținerea ascensorului .

După evacuarea eventualelor victime, nu se va interveni în instalație, aceasta trebuind să rămână și să fie găsită în starea în care se găsea în momentul producerii accidentului în vederea anchetării și stabilirii cauzelor de către organele în drept.

6.3 Supravegherea

Art. 26 Supravegherea ascensoarelor se încredințează unei persoane numită de deținătorii instalației. Numele acestei persoane denumită “responsabil tehnic” se trece în registrul de supraveghere al ascensorului, registru ce trebuie păstrat în camera troliului.

Art. 27 Responsabilul tehnic cu ascensoarele are următoarele sarcini :

- Supravegherea funcționării regulamentare și folosirea reglementară a ascensorului, oprind din funcțiune instalația atunci când se constată că exploatarea ei se face în condiții care pot crea pericol de accident, avarie sau incendiu, apărând anomalii în funcționare ca de exemplu : cabina circulă necomandată, sau poate fi chemată când este ocupată, se aud zgomote anormale în timpul funcționării, cabina circulă când una din ușile de acces la puț este deschisă, iar cabina se află în dreptul altei stații (se va bloca imediat ușa), etc. În asemenea situații se va anunța urgent întreprinderea care execută întreținerea ascensorului .

Art. 37 Periodicitatea efectuării lucrărilor de întreținere a ascensorului se stabilește de întreprinderea care face întreținerea, de acord cu deținătorul, după destinația, starea tehnică, vechimea instalației, regimul de funcționare, etc., în orice caz cel puțin o dată pe lună. În registrul de supraveghere se va indica periodicitatea lucrărilor de întreținere și numele șefului echipei de întreținere.

Art. 38 La lucrările periodice de întreținere trebuie să se execute cel puțin următoarele :

- Curățirea troliului, camerei roților de conducere, cabinei și puțului.
- Completarea cu ulei a băii troliului și a tuturor lagărelor.
- Verificarea stării de uzură a lagărelor și a bunei funcționări a sistemelor de ungere.
- Umplerea cu unsoare constitentă a ungătoarelor și verificarea gresării.
- Verificarea îmbinărilor cu șuruburi.
- Stabilirea gradului de uzură a saboților frânei, verificarea funcționării frânei și reglarea ei.
- Stabilirea gradului de uzură a cablurilor de tracțiune de la cabină și de la contragreutate. De asemeni a cabului limitatorului de viteză, a cablului și lanțului de la selector unde este cazul.
- Verificarea bunei funcționări a sistemului limitator de viteză.
- Ungerea pieselor supuse frecării (balamale, dispozitive de închidere ale ușilor cabinei, etc.)
- Curățirea și reglarea contactelor aparatajului electric și de comandă.
- Verificarea funcționării normale a sistemului electric de comandă și semnalizare.
- Verificarea patroanelor la toate siguranțele electrice și calibrarea lor.
- Verificarea aparatului de protecție.
- Verificarea funcționării și reglarea întrerupătorului sfârșit de cursă și a limitatoarelor cap de linie.
- Verificarea și reglarea opririi cabinei la stații.
- Verificarea uniformității întinderii cablurilor de tracțiune și egalizarea lor.
- Verificare uzurii ghidajelor (patine, role) cabinei și ale contragreutății.
- Ungerea glisierelor cabinei și de contragreutate; spălarea glisierelor se recomandă minim odată la 3 luni.
- Verificarea broaștelor și a contactelor electrice de la ușile de acces, reglarea și ungerea blocajelor mecanice.
- Verificarea sistemului de semnalizare optică și acustică.
- Verificarea funcționării normale a ascensoarelor după efectuarea întreținerii.
- Verificarea existenței instrucțiunilor de exploatare și a plăcilor indicatoare de sarcină la ușile de acces și în cabină.
- Înscrierea tuturor defecțiunilor constatate în registrul de supraveghere al ascensorului.

Cu ocazia întreținerii instalației de ascensor, echipa va mai efectua înlocuirea pieselor de schimb cu uzură mai mare.

Art. 39 Dacă la lucrările periodice de întreținere se constată unele defecte la cablurile de tracțiune (ruperi de sârme, semne de uzură, etc.) atunci întreținerea periodică se face la termene mai scurte, specificându-se de fiecare dată rezultatele constatărilor în registrul de supraveghere, până la oprirea ascensorului pentru înlocuirea cablurilor.

Art. 40 După fiecare probă sau prindere accidentală pe glisieră a cabinei sau contragreutății (unde este cazul) în mod obligatoriu după defrânare echipa de întreținere va ajusta suprafața glisierelor în regiunea respectivă și va verifica poziția dispozitivelor de prindere, încadrarea consolelor glisierelor, șuruburilor și ecliselor de îmbinare a glisierelor.

Art. 41 Întreprinderea însărcinată cu întreținerea, înscrie în registrul de supraveghere al ascensorului, însemnări asupra constatărilor și remedierilor efectuate cu ocazia întreținerii. De asemenea informează deținătorul despre toate defectele mai importante care necesită oprirea mai lungă în vederea efectuării reparațiilor necesare.

Art. 42 În cazul când siguranța funcționării ascensorului este periclitată, întreprinderea de întreținere prin organele sale tehnice, este obligată să oprească ascensorul făcând mențiune despre această oprire în registrul de supraveghere.

Art. 43 Dacă un ascensor a fost oprit din funcționare timp mai mult de 15 zile, repunerea lui în funcțiune se face numai după o verificare (inclusiv curățire și ungere) efectuată de întreprinderea care execută întreținerea.

Art. 44 În timpul efectuării întreținerilor periodice, echipele de întreținere trebuie să afișeze pe ușile de acces plăci cu : "ASCENSOR IN REVIZIE".

Art. 45 Pe lângă întreținerea periodică, ascensorul va fi supus unei revizii generale. Periodicitatea reviziei generale va fi stabilită și executată de întreprinderea care face întreținerea ascensorului, în raport cu regimul de funcționare și natura constatărilor înscrise în registrul de supraveghere însă cel puțin odată pe an. Revizia generală are ca scop asigurarea continuității în funcționarea ascensorului și remedierea deficiențelor semnalate în cadrul lucrărilor de întreținere și nerezolvate de acestea.

Art. 46 Revizia generală constă din examinarea generală a ascensorului și din remedierea deficiențelor constatate; cu această ocazie se vor efectua cel puțin următoarele operații în plus față de obligațiile de întreținere :

- Demontarea părții superioare a carcasei reductorului și verificarea stării de uzură a melcului, roții melcate, legăturilor și a rulmentului de presiune.
- Spălarea cu petrol și montarea la loc a carcasei troluiului, umplerea băii cu ulei proaspăt.
- Spălarea lagărelor motorului și înlocuirea uleiului.
- Verificarea instalației electrice din camera troluiului, din puț și din cabină.
- Demontarea paracăzătoarelor, spălarea, ungerea axelor și lagărelor.

Art. 47 Repararea, modificarea, sau modernizarea ascensoarelor, trebuie făcută de către întreprinderi de specialitate autorizate.

6.5 Autorizare, Control

Art. 48 În România ascensoarele nu pot fi puse în funcțiune decât după obținerea autorizației de funcționare din partea ISCIR "Inspectoratul de Stat pentru Cazane și Instalații de ridicat", în a cărui rază de activitate se află instalația.

7. ÎNREGISTRĂRI – N/A

8. ANEXE – N/A

ÎNTOCMIT,

Serviciu extern prevenire si protectie,

prof. dr.ing. Constantin BACIU

